

LASSE THORESEN

Turr brunn. Fugl i perlemorskyene

version for viola
Op. 56d

TURR BRUNN. FUGL I PERLEMORSKYEN

Verket ble til etter forespørsel fra cellisten Aage Kvalbein som verket ble tilegnet. Som musikalsk materiale og inspirasjon for verket fant jeg frem min egen avskrift av O.M. Sandviks transkripsjon av Anne Turtums salme 'Ak, her nede'. Jeg har imidlertid modifisert intonasjonen i Sandviks transkripsjon: Jeg ønsker at tersen (i forhold til grunntonen) heves *noe* (men ikke så mye at den blir nøytral – den skal være en lys mollters) og at også ledetonen senkes noe. Jeg vet ikke hvordan originalen har lydt, men dette er et forsøk på å føre den tilbake til den gamle stemmemåten som preger mye norsk folkemusikk.

Turr brunn følger den opprinnelige melodiens tredelte form – men strukket ut til en varighet på godt og vel 9 minutter. Jeg utvikler melodien f.eks. gjennom reduksjoner til bare et par toner, som så kan vokse på seg til melodien blir gjenkjennelig – et utviklings prinsipp man finner i enkelte rammeslåtter, men som også er kjent fra klassisk musikk (f.eks. åpning av Beethovens 9. symfoni, åpningen av Sibelius' 5. symfoni). Jeg har gitt denne vekstprosessen navnet *krystallisering* (diskutert i et kapittel om formdannende transformasjoner i min bok *Emergent Musical Forms. Aural Explorations*). Det forekommer også transposisjoner, dvs. modulasjoner, noe som ikke er vanlig i norsk folkemusikk.

Jeg tolker den stigende melodien som bilde på sorg-tyngde og lengsel. Første del av stykket bygger ut den stigende tendensen over flere oktaver – før registret vendes ned igjen og motivet *likvideres* – altså det motsatte av krystallisering. Den himmelske visjonen – ordene 'tænk, tænk' – blir til et midtparti spilt som flageoletter - så luftig som mulig. Gleden får en realisering i en springarrytme som virvler ut overtoner. Stykket vender tilbake til den sørgetligere virkeligheten som en kanskje skuffende avslutning, men løfter seg likevel opp til et luftig register i en håpefull avslutning.

Jeg gav stykket en tittel basert på poetiske uttrykk jeg fant i et dikt av Tarjei Vesaas, et bilde som jeg synes dekker kontrasten mellom lidelse og himmelsk visjon i salmen som Turtum sang.

Ved utarbeidelsen av bratsj-versjonen i 2025, innlemmet jeg verket i mitt opus 56 D.

DRY WELL. BIRD IN THE MOTHER-OF-PEARLS' CLOUD.

The work was created at the request of the cellist Aage Kvalbein to whom the work was dedicated. As musical material and inspiration for the work, I found my own transcription of O.M. Sandvik's transcription of Anne Turtum's hymn 'Ak, her nede' ('alas, alas, here in the lowly world'). I have, however, modified the intonation in Sandvik's transcription: I want the third (in relation to the fundamental to be raised somewhat (but not so much that it becomes neutral - it should be a somewhat bright minor third) and that the leading tone also be lowered somewhat. I do not know what the original sounded like, but this is an attempt to return the hymn to the old way of tuning that characterizes much Norwegian folk music.

TURR BRUNN follows the original melody's three-part form - but stretched out to a duration of just over 9 minutes. I develop the melody e.g. through reductions to just a few notes, which can then grow until the melody becomes recognizable – a principle of development found in some old fiddle pieces from the Norwegian repertoire, but which is also known from classical music (e.g. opening of Beethoven's 9th symphony, opening of Sibelius' 5th symphony). I have given this growth process the name crystallization (discussed in a chapter on form-building transformations in my book *Emergent Musical Forms. Aural Explorations*). There are also transpositions, i.e. modulations, which are not common in Norwegian folk music.

I interpret the rising melody as an image of the heavy feeling of sorrow and lifting into longing. The first part of the piece extends the rising tendency over several octaves – before it descends again into a lower register and the motif is liquidated – i.e. the opposite of crystallization. The heavenly vision – the words 'tænk, tænk' ('imagine, imagine') – becomes a middle section played as flageolets – as airy as possible. The joy is realized in a springy rhythm that swirls out overtones. The piece returns to the sadder reality as a perhaps disillusioned ending but nevertheless rises to an airy register in a hopeful conclusion.

I gave the piece a title based on poetic expressions I found in a poem by Tarjei Vesaas, an image that I think covers the contrast between suffering and heavenly vision in the hymn that Turtum sang.

When preparing the viola version in 2025, I incorporated the work into my opus 56 D.

Turr brunn. Fugl i perlemorskyene version for viola

Lasse Thoresen
2003-04
Op. 56d

1) For explanation of microtonal accidentals, see last page

2

ord.

dim.

f_{sub.}

p_{sub.}

f_{sub.}

mf dim.

p

f_{sub.}

vibr.

poco vibrato

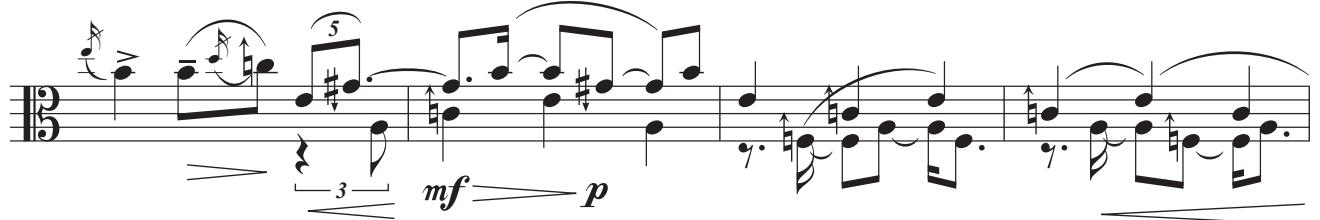
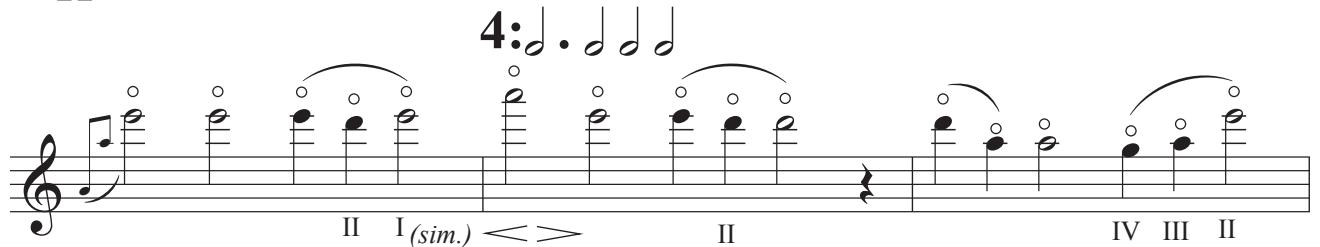
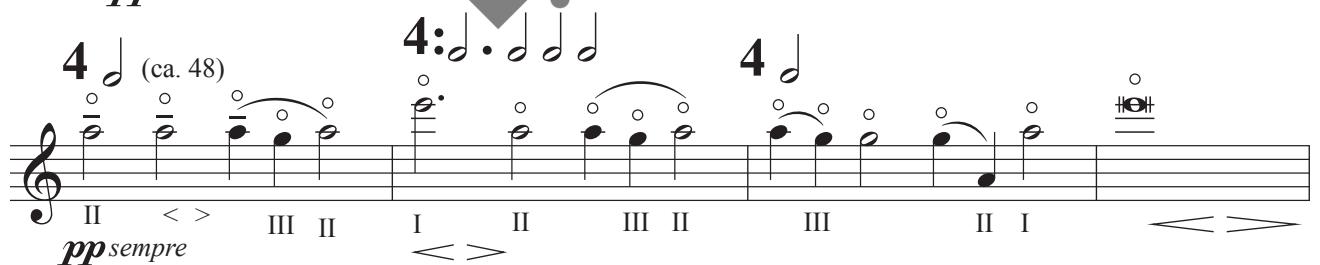
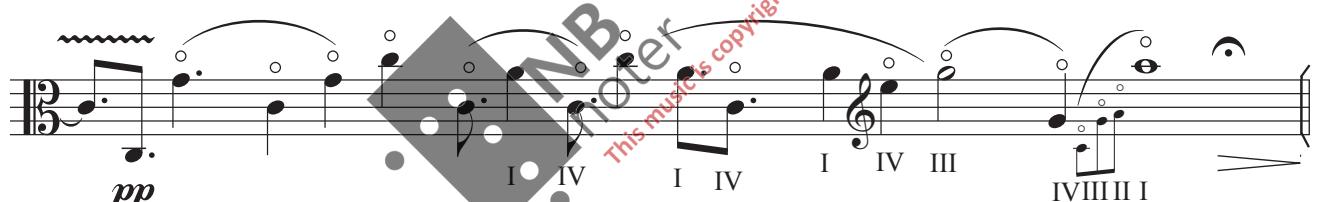
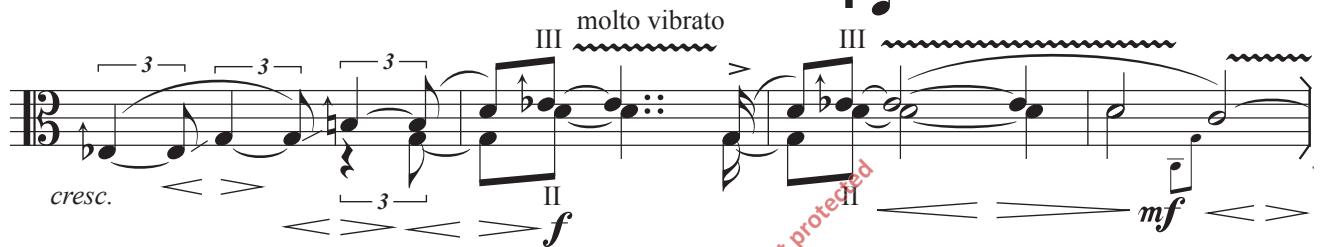
mf

f

poco meno

molto dim.

pp

un poco marcato*ritardando poco a poco
sul tasto****♩ = 42 ca.*****4****(← ♩ = ♩. ♩ →) (♩. = 112)****3 : ♩. ♩ ♩**

This image shows a page of sheet music for a solo instrument, possibly a cello or bassoon. The music is divided into six staves, each with a different clef and key signature. The first four staves are in bass clef (F clef) and the last two are in treble clef (G clef). The key signatures change frequently, including B-flat major, A major, G major, F major, E major, D major, C major, B major, and A major. The music includes various dynamics such as *cresc.*, *f*, *dim.*, *pp*, and *sforz.*. Performance instructions like *tr* (trill), *v* (vibrato), and *I* and *II* (indicating which finger to use) are also present. A large red watermark reading "This music is copyright protected" is overlaid across the middle of the page.

1) The grace note is inserted into the preceding duration, turning back to the sustained pitch.

6 *rit.*

molto vibrato

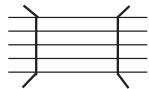
gliss. ***ppp*** ***f sub.*** *dim. molto*

ossia:

II I II I II

8va *dim.* *niente*

- ↑ = Raises the note by 20-30 cents
- ↓ = Lowers the note by 20-30 cents
- # = Raises the note by 20-30 cents ($50 \div 20/30$)
- ♭ = Lowers the note by 20-30 cents ($50 \div 20/30$)

Brackets indicate the end and the beginning of metric notation